

rikedomar. Hans rikaste välsignelser består inte av pengar eller bankkonton. Han välsignar oss med vishet att hantera våra begränsade materiella resurser, en vishet som gör det möjligt för oss att leva bättre på 90% av vår inkomst än på 100%. Därför förstår trofasta tiondebetalare hur man lever förutseende, och de är oftast mer oberoende.

Jag har kommit fram till att Herrens rikaste välsignelser är andliga, och att de ofta har att göra med familj, vänner och evangeliet. Han välsignar oss ofta med en viss känslighet för den helige Andens inflytande och vägledning, särskilt vad gäller äktenskapet och våra familjeansvar, som att fostra barn. Sådan andlig känslighet kan hjälpa oss glädjas åt harmonins och fridens välsignelser i hemmet. President James E. Faust föreslog att en utmärkt försäkring mot skilsmässa är att betala tionde (se James E. Faust, "Berika ditt äktenskap", *Liahona*, apr. 2007, s. 5).

Att betala tionde hjälper oss utveckla ett undergivet och ödmjukt hjärta och ett tacksamt hjärta som "erkänner hans hand i allt" (L&F 59:21). När vi betalar tionde skapar vi inom oss ett generöst och förlåtande hjärta, ett barmhärtigt hjärta fyllt med Kristi rena kärlek. Vi önskar ivrigt tjäna och välsigna andra med ett hjärta som är lydigt och undergivet Herrens vilja. När vi regelbundet betalar tionde finner vi att vår tro på Herren Jesus Kristus stärks och vi utvecklar ett fast och bestående vittnesbörd om hans evangelium och hans kyrka. Ingen av dessa välsignelser har att göra med pengar eller materiella ting, men de är förvisso Herrens rikaste välsignelser.

Jag vittnar om att när vi troget betalar tionde öppnar Herren himlens fönster och låter sina rikaste välsignelser strömma ut över oss. I Jesu Kristi namn, amen. ■

Äldste Lynn G. Robbins
i de sjuttios kворum

Vad slags män och kvinnor bör ni vara?

Må era ansträngningar att utveckla kristuslika egenskaper få framgång, så att ni får hans bild i ert ansikte och återspeglar hans egenskaper i era handlingar.

"Att vara eller inte vara?" är egentligen en mycket bra fråga.¹ Frälsaren ställde frågan på ett mycket djupare sätt, och gjorde den till en viktig doktrinär fråga för var och en av oss: "Vad slags män [och kvinnor] bör ni ... vara? Sannerligen säger jag er: Sådana som *jag är*" (3 Nephi 27:27; kursivering tillagd). Första person i presensformen av verbet *vara är jag är*. Han inbjuder oss att ta på oss hans namn och hans karaktär.

För att bli som han *är* måste vi också *göra* det som han *gjorde*: "Sannerligen, sannerligen säger jag er att detta är mitt evangelium, och ni vet vad ni måste *göra* i min kyrka, ty de gärningar som ni har sett mig *göra* skall även ni *göra*" (3 Nephi 27:21; kursivering tillagd).

Det går inte att skilja på *vara* och *göra*. Som lärosatser är de beroende av varandra, och de förstärker och främjar varandra. Tron får oss till exempel att vilja be och bönen i sin tur stärker vår tro.

Frälsaren fördömde ofta dem som *gjorde* utan att *vara* — han kallade dem hycklare: "Detta folk ärar mig med sina läppar, men deras hjärtan är

långt ifrån mig" (Mark 7:6). Att *göra* utan att *vara* är hyckleri, med andra ord låtsas vi vara något vi inte är.

Omvänt tjänar det ingenting till att *vara* utan att *göra*, liksom "tron i sig själv [*är*] död, när den är utan gärningar" (Jak 2:17, kursivering tillagd). Att *vara* utan att *göra* är egentligen inte att *vara* — det är självbedrägeri. Man tror att man är god för att ens avsikter är goda.

Göra utan att *vara* — hyckleri — visar en falsk bild för andra, medan *vara* utan att *göra* visar en falsk bild för en själv.

Frälsaren tillrättavisade de skriftlärda och fariséerna för deras hyckleri: "Ve er, skriftlärda och fariséer, ni hycklare! Ni ger tionde" — något de *gjorde* — "av mynta, dill och kummin men försummar det som är viktigast i lagen: rätten, barmhärtigheten och troheten" (Matt 23:23). Med andra ord brast de i att *vara* så som de borde *ha varit*.

Samtidigt som Frälsaren framhöll betydelsen av att *göra*, sade han att det var "viktigast" att *vara*. Att det är viktigare att *vara* framgår i följande exempel:

- När vi går ner i dopets vatten är det något vi *gör*. Det *vara* som måste föregå är tro på Jesus Kristus och en mäktig förändring i hjärtat.
- Att ta del av sakramentet är något vi *gör*. Att *vara* värdig att ta del av sakramentet är något viktigare och mycket mer betydelsefullt.
- Ordination till prästadömet är en handling, något man *gör*. Det viktigaste är emellertid kraften i prästadömet som bygger på "rättfärdighetens principer" (L&F 121:36) eller att *vara*.

Många av oss har *att göra*-listor för att påminna oss om sådant som vi vill åstadkomma. Men människor har sällan *att vara*-listor. Varför inte det? *Att göra* handlar om sysslor eller händelser som kan bockas av på listan när det är *gjort*. *Att vara*-listan blir vi däremot aldrig klara med. Vi kan inte bocka av *att vara*-poster. Jag kan bjuda ut min hustru på fredag till en härlig kväll, vilket är *att göra*. Men att *vara* en god make är ingen händelse, det måste *vara* en del av min natur — min karaktär, eller den jag är.

Eller när kan jag som förälder bocka av ett barn på min *att göra*-lista? Vi blir aldrig klara med att *vara* goda föräldrar. Något av det viktigaste vi kan göra för att vara goda föräldrar är att lära våra barn hur de kan *vara* mer lika Frälsaren.

Att vara kristuslik är något som inte syns, men det är drivkraften bakom det vi *gör*, vilket går att se. När till exempel en förälder hjälper ett barn att lära sig gå ser vi föräldern *göra* sådant som att stödja och uppmuntra barnet. Dessa saker de *gör* visar den osynliga kärleken i deras hjärtan, och den osynliga tron på och hoppet om deras barns potential. Dag efter dag fortsätter deras ansträngningar

— bevis på tålmod och flit som inte syns men visar vad de *är*.

Eftersom att *vara* får oss att *göra* och är motivet bakom det vi *gör*, uppför vi oss mycket bättre när vi lär oss hur vi ska *vara* än när undervisningen koncentreras på vad vi ska *göra*.

När barn uppför sig illa, när de till exempel grälar med varandra, riktar vi ofta felaktigt vår tillrättavision på vad de *gjort* eller på det gräl som uppstod. Men vad de *gör* — deras uppträdande — är bara ett symptom på det osynliga motivet i deras hjärta. Vi kan fråga oss själva: "Vilka egenskaper skulle, om barnet förstod vad de innebär, kunna rätta till det här beteendet i framtiden? Kanske att visa tålmod och förlåta när man blir irriterad? Att vara kärleksfull och en fridstiftare? Att själv ta ansvar för sina handlingar och inte skylla ifrån sig?"

Hur undervisar föräldrar sina barn om sådana egenskaper? Vi får aldrig något bättre tillfälle att undervisa om och visa kristuslika egenskaper för våra barn än i sättet vi tillrättavisar dem. *Disciplinera* har samma latinska rot som det engelska ordet för *lärjunge* (*disciple*) och det antyder att vi bör visa tålmod och vara öppen för undervisning. Det är aldrig bra att tillrättavisa när man är arg. Vi kan och bör tillrättavisa på det sätt som Läran och förbunden 121 lär oss: genom "överbevisning, genom långmodighet, genom mildhet och ödmjukhet och genom uppriktig kärlek, genom välvilja och ren kunskap" (v. 41–42). Allt detta är att *vara* kristuslik och bör bli en del av den vi, som föräldrar och Kristi lärjungar *är*.

Genom disciplin lär sig ett barn konsekvenser. I sådana stunder hjälper det att vända det negativa till något positivt. Om barnet erkänner att det gjort något fel, beröm då modet att

erkänna det. Fråga barnet vad det lärde sig av misstaget eller felet som begicks vilket ger dig, och än viktigare Anden, tillfälle att beröra barnet och undervisa honom eller henne. När vi genom Anden undervisar dem om läran, har den läran kraft att med tiden förändra barnets själva natur — barnets *vara*.

Alma upptäckte samma princip, nämligen att "ordets predikan hade en stark benägenhet att leda folket till *att göra* det som var rätt — ja, det hade gjort ett mäktigare intryck på människornas sinnen än svärdet" (Alma 31:5; kursivering tillagd). Varför? Eftersom svärdet bara används till att bestraffa uppförandet — eller *görandet* — medan ordets predikan förändrade själva karaktären hos människan — vilka de *var* eller kunde *bli*.

Ett rart och lydigt barn ger bara en far eller mor en grundkurs i föräldraskap. Om du är välsignad med ett barn som testar ditt tålmod till det yttersta kan du ta examen i föräldraskap. I stället för att fundera över vad du kan ha gjort för fel i förutgåendet för att förtjäna detta, så betrakta det mer krävande barnet som en välsignelse och en möjlighet för dig själv att bli mer gudalik. Med vilket barn är det troligt att ditt tålmod, saktmod och andra kristuslika dygder blir mest prövade, utvecklade och förädlade? Kan det vara så att du behöver det här barnet lika mycket som barnet behöver dig?

Vi har alla hört rådet att vi ska fördöma synden och inte syndaren. På samma sätt måste vi, när våra barn uppför sig illa, vara försiktiga och inte säga det som skulle kunna få dem att tro att de *gjorde* fel för att det är sådana de *är*. "Låt aldrig ett felsteg utvecklas från att vara en handling till en identitet", att barnet stämplas som "dum", "långsam", "lat" eller

”klumpig”.² Våra barn är Guds barn. Det är det som är deras sanna jag och potential. Hela hans avsikt är att hjälpa sina barn övervinna misstag och missgärningar så de kan utvecklas och bli som han *är*. Därför bör deras negativa uppförande betraktas som något temporärt och inget permanent — en handling, inte en identitet.

Vi måste därför vara försiktiga så att vi inte använder bestående uttryck som ”Måste du alltid ...” eller ”Kan du aldrig ...” när vi disciplinerar barnen. Var sparsam med kommentarer som ”Du bryr dig aldrig om vad jag tycker” eller ”varför måste jag alltid vänta på dig?” Sådana uttryck kan tolkas som en identitet och påverka barnets självbild och egenvärde på ett negativt sätt.

En identitetsförvirring kan också uppstå när vi frågar ett barn vad han eller hon vill *bli* när han eller hon blir stor, som om det en person *gör* i sitt arbete är den han eller hon *är*. Varken yrke eller ägodelar bör avgöra vår identitet eller vårt egenvärde. Frälsaren var till exempel en enkel snickare, men det är knappast det han är känd för.

När vi hjälper ett barn upptäcka vem han eller hon är och stärker deras egenvärde kan vi på lämpligt sätt berömma deras handling eller uppförande — det de *gör*. Men det skulle vara ännu klokare att fokusera det mesta berömmet på deras karaktär och tro — den de *är*.

Inom idrotten är det klokt att berömma våra barns prestationer — det de *gör* — genom att säga något om vad de *är* — till exempel berömma deras energi, uthållighet, sätt att oförskräckt möta motståndaren osv. — och på så sätt berömma både vad de *är* och *gör*.

När vi ber barnen att *göra* sina sysslor kan vi också söka efter sätt att berömma deras sätt att *vara*, till

exempel genom att säga: ”Det gör mig så glad när du gör dina sysslor med ett villigt hjärta.”

När ett barn får betyg i skolan kan vi berömma dem för ett bra betyg, men det gör kanske mest nytta att berömma dem för deras *flit*: ”Du lämnade in alla dina uppgifter. Du vet hur man tacklar och klarar av svårigheter. Jag är stolt över dig.”

Sök efter och diskutera exempel på egenskaper i skrifterna när ni som familj läser dem tillsammans. Eftersom kristuslika egenskaper är gåvor från Gud och inte kan utvecklas utan hans hjälp,³ be om dessa gåvor i era familjeböner och egna böner.

Prata då och då om dessa egenskaper vid matbordet, särskilt om dem som ni upptäckte i skrifterna samma morgon. ”Hur har ni varit en god vän idag? Hur visade ni medlidande? Hur hjälpte er tro er att möta dagens utmaningar? Hur har ni varit pålitliga? Ärliga? generösa? ödmjuka?” Det finns mängder av egenskaper i skrifterna som barnen behöver undervisas om och lära sig.

Det allra bästa sättet att undervisa om hur vi ska *vara* är att själva *vara* det slags föräldrar för våra barn som vår himmelske Fader är för oss. Han är den ende fullkomlige föräldern och han har låtit oss få del av hans handbok i föräldraskap — skrifterna.

Mitt tal idag har huvudsakligen riktats till föräldrar, men principerna kan tillämpas på alla. Må era ansträngningar att utveckla kristuslika egenskaper lyckas, så att ni får hans bild i ert ansikte och återspeglar hans egenskaper i ert uppträdande. När sedan era barn och andra känner er kärlek och ser ert uppträdande kommer det att påminna dem om Frälsaren och dra dem till honom. Det är min bön och mitt vittnesbörd i Jesu Kristi namn, amen. ■

SLUTNOTER

1. William Shakespeare, *Hamlet, prins av Danmark*, akt 3, scen 1, rad 56.
2. Carol Dweck, citerad i Joe Kita, ”Bounce Back Chronicles”, *Reader's Digest*, Maj 2009, s. 95.
3. Se *Predika mitt evangelium: Vägledning för missionärer* (2004), s. 116.